

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์จากเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔ ให้ความหมายไว้ว่า **ถอดความ** หมายถึง แปลให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

การถอดความจากบทร้อยกรอง คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิมของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ทั้งนี้ การถอดความมีประโยชน์คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น

ในการเรียนภาษาไทย ทักษะด้านการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ แต่ในบางครั้งบทเรียนนอกจาก จะเป็นร้อยแก้วธรรมดาแล้วยังมีร้อยกรองอีกด้วย ซึ่งร้อยกรองบางบทยังใช้คำศัพท์ที่ยากและไม่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ ผู้จัดทำโครงการ จึงได้นำร้อยกรองบทหนึ่งนำมาแยกคำศัพท์ยาก หากความหมายของคำศัพท์นั้น พร้อมถอดความเป็นร้อยแก้ว เพื่อความสะดวกในการศึกษาต่อไป

การถอดคำประพันธ์ต้องอาศัยหลักการดังนี้

๑. รู้ความหมายของคำศัพท์ในเรื่องนั้นๆ ถูกต้องถ่องแท้
๒. ศึกษาเนื้อหาโดยรวมของเรื่องนั้นๆ
๓. ถอดความทีละบรรทัด/หรือวรรค โดยคำนึงถึงเรื่องราวก่อนหน้านั้น
๔. ทำความเข้าใจ กับข้อความที่ถอดตั้งไว้
๕. เรียบเรียงข้อความใหม่เหมือนกำลังจะพูดเล่าเรื่องราวนั้นให้ผู้ฟัง

ตัวอย่างการถอดความ

เมื่อนั้น อยู่ด้วยยายตาได้ห้าปี	โฉมจันทร์กัลยามารศรี ยากแค้นแสนทวิทุกเวลา
------------------------------------	--

ถอดความได้ว่า ช่วงที่นางจันทร์เทวีอาศัยอยู่กับยายในระยะเวลา ๕ ปี นั้น มีแต่ความทุกข์อยู่ตลอดเวลา

ครั้นคำตักน้ำตำข้าว เก็บผักเที่ยวหักพินมา	ครั้นรุ่งเช้าเจ้าเข้าป่า กัลยาข้าชายได้เลี้ยงตัว
--	---

ถอดความได้ว่า กิจวัตรของนางจันทร์เทวีคือ ช่วงค่ำจะตักน้ำ ตำข้าว ช่วงเช้าเข้าป่าเพื่อไปเก็บผักหาพินและคำชายเพื่อเลี้ยงชีพตนเอง